

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 24.05.2023 § 63

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 24.05.2023

§ 63

Valtuustoaloite: Leikkialueiden talvikunnossapidon aloittaminen Lahdessa

1346/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kunnossapitohortonomi Seija Nurkkala p. 044 416 3997

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Anna Kaisa Kupiainen ja 18 muuta valtuutettua 13.3.2023:

”Lahden tulee aloittaa leikkialueiden talvikunnossapito

Valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen, me allekirjoittaneet esitämme, että Lahti ottaa käyttöön leikkialueiden talvikunnossapidon. Lahdessa on tällä hetkellä 156 leikkialuetta, joista lähimmälle leikkialueelle on matkaa keskimäärin 0,5-1 kilometriä. Kaikki leikkialueet ovat käytettävissä myös talvella. Niissä ei ole kuitenkaan varsinaista talvikunnossapitoa eli lunta / jäätä ei poisteta kuin erikoistapauksissa (lähde: Lahti.fi). Leikkialueiden talvikunnossapito ei kuitenkaan ole tavatonta Suomessa. Leikkialueita

talvikunnossa pidetään mm. Rovaniemellä, Joensuussa ja Jyväskylässä. Myös Kuopiossa leikkipuistoihin aurataan kulkuväyliä.

Rovaniemellä talvisin leikkipaikkoja huolletaan kuudellatoista (16) leikkipaikalla. Yhteensä Rovaniemellä on n. 80 leikkipaikkaa (lähde: Rovaniemi.fi)

Joensuussa kaupunki pitää osaa leikkipaikoista kunnossa myös talvisin. Kunnossapitotyöt pitävät sisällään mm. lumien auraamista ja lumenpoistoa leikkivälineistä. Joensuussa leikkipaikkoja on noin 100, joista 36 on talvikunnossapidettäviä (lähde: Joensuu.fi)

Jyväskylässä osa leikkipuistoista on talvikunnossapidossa. Puistojen hoito on talvisin pääasiassa leikkivälineiden puhdistusta lumesta, kulkuväylien avaamista ja hiekoittamista sekä puhtaanapitoa. Liukkauden torjunta kohdentuu vain kulkuväylille (lähde: jyvaskyla.fi). Valitettavasti Jyväskylän kaupunki on vähentänyt viime vuosina talvikunnossapidettävien leikkialueiden määrää ja tällä hetkellä kaupungissa on 11 talvikunnossapidettävää leikkialuetta. Yhteensä leikkipuistoja on Jyväskylän kaupungin alueella noin 100.

Kuopion kaupunki on ryhtynyt auraamaan väyliä suosituimpiin leikkipuistoihin, sillä kaupunkilaiset ovat antaneet runsaasti palautetta vaikeakulkuisista leikkipaikoista (lähde: yle.fi)

Liikunnan ja leikkimisen ilo kuuluu kaikille lapsille kaikkialla kaupungissa vuoden jokaisena päivänä. Kesäisin leikkipuistoihin on helppo mennä, mutta varsinkin runsaslumisena talvena jo leikkipuistoon meneminen on hyvin hankalaa. Vaunuja on erittäin hankala työntää umpihangessa ja keinut eivät ole välttämättä käyttökelpoisia, koska lunta on niiden alla todella paljon. Suurin osa kiipeilytelineistä on vaarallisia kertyneen lumen ja jään vuoksi.

Isovanhemmat käyvät myös leikkipuistossa lapsenlapsiensa kanssa, ja vanhuksilla liikkuminen umpihangessa ja liukkailla kentillä on hankalaa. Leikkipuistot ovat kaikkien kaupunkilaisten käytössä ja leikkipuistossa käynti on osa monen perheen päivittämistä/viikoittaista rutiinia. Leikkipuistoja käyttävät myös perhepäivähoitajat ryhmineen.

Esitämme, että Lahti aloittaa leikkialueiden talvikunnossapidon ainakin suosituimmilla ja isoimmilla leikkialueillaan sekä Launeen perhepuistossa. Myös perhepäivähoitajien käyttämät puistot on talvikunnossapidettävä. Talvikunnossapito käsittäisi leikkivälineiden puhdistusta lumesta, kulkuväylien avaamista ja hiekoittamista sekä puhtaanapitoa. Talvikunnossapidettävien leikkipuistojen valinnassa on oletettava huomioon alueellinen lasa-arvoisuus. jotta joka puolella kaupunkia on ainakin yksi talvikunnossapidettävä leikkipuisto.”

Lausunto:

Kaupunkiympäristön palvelualue, kaupunkitekniikka teettää alueurakoissaan jo tällä hetkellä useita talvikauden työtehtäviä myös leikkialueilla. Leikkialueille (156 kpl) johtavat väylät ja niiden liittymät aurataan 3 kertaa talvikausittain helpottamaan leikkialueille pääsyä. Myös leikkipuistojen (Hirsimetsän kerho, Loviisanpässin leikkipuisto, Tanssimäen leikkipuisto ja Launeen Perhepuisto) piha-alueet ovat talvikunnossapidon piirissä Tilakeskuksen toimesta.

Leikkialueiden yhteydessä sijaitsevia pienkenttiä jäädytetään pienten lasten luistelukäyttöön talvikausittain n. 34 kpl eri puolilla kaupunkia ja liikuntapalvelut huolehtivat osaltaan isompien kenttien jäädytyksistä mm. koulujen läheisyydessä. Näitä kenttiä on n. 30 kpl.

Puhtaanapitoa tehdään myös talvisin, eli kaikilta leikkialueilta kerätään roskaa tarvittaessa ympäri vuoden.

Leikkivälineiden kattorakenteilta on puhdistettu lunta, kun lumikertymät ovat uhanneet leikkivälineiden kestävyyttä. Näin ei onneksi ole tapahtunut usein, ehkä noin kerran kymmenessä vuodessa.

Talvisin kaikkien halukkaiden käytössä ovat myös Tilakeskuksen ylläpitämät monitoimitalojen, koulujen ja päiväkotien piha-alueet, jotka ovat saavutettavissa lumitilanteesta riippumatta.

Kaupungissamme on useita mäenlaskupaikkoja; mm. Mukkulan kartanolla, Radiomäellä ja Turranmetsän leikkialueella. Uusille leikkialueille suunnitellaan aina paikat mäen laskuun, mikäli mahdollista.

Mikäli leikkialueilla mietitään laajempia talvikunnossapitotoimia, esim. lumen poistoja, on hyvä huomioida seuraavia seikkoja;

Leikkialueet ovat ahtaita varusteiden ja kalusteiden sijoittelujen maksimoinnin vuoksi, joten talvikunnossapitotoimet vaatisivat erikoiskalustoa tai käsityötä, jotka puolestaan lisäävät kustannuksia. Kalusto on mitoitettava todella tarkasti, jotta vältetään vaurioilta, sillä ne eivät ainakaan lisää leikkivälineiden ja rakenteiden ikää. Alueilla ei myöskään ole tilaa lumien kasaamiselle, vaan ne olisi poistettava kohteilta tuoden lisäkustannuksia.

Lumen ja sohjon poiston lisäksi talvikunnossapidossa on aina huolehdittava myös liukkaudentorjunnasta. Talven aikana levitetty hiekoitushiekka on poistettava tarkkaan leikkialueilta, koska se ei sovellu leikkivälineiden turva-alustaksi erilaisen raekokonsa ja teräväsärmäisyytensä vuoksi, ts. turva-alustan jousto-ominaisuus heikkenee, mikäli materiaalit sekoittuvat. Hiekan poistaminen turvasoran tai turvahakkeen joukosta leikkivälineiden alustoilta on vaikeasti toteutettavissa. Hiekoitushiekka tarttuu lisäksi käyttäjien kenkien pohjiin kuluttaen leikkivälineiden maalipintoja.

Kumirouhepohjaisilla nk. valetuilla turva-alustoilla hiekoitushiekka rikkoo pinnan ja nopeuttaa alustan uusimistarvetta.

Leikkivälineistä lunta poistettaessa lumet joudutaan kasaamaan leikkivälineiden läheisyyteen, ellei niitä siirretä pois alueilta. Näin ne aiheuttavat turvallisuusongelman; kinosten kautta leikkivälineiden kattorakenteet ovat helposti kiipeiltävissä ja ne houkuttelevat myös pienempiä käyttäjiä siihen.

Leikkivälineiden turvamotoitukset muuttuvat tamppaantuvan lumen ja jään vuoksi; erilaisia kiinnijäämisaukkoja ilmaantuu lisäten vaaran paikkoja sulaan kauteen verrattuna. Jäätä ja lunta leikkivälineistä poistettaessa niiden rakenteet ovat kovilla lisäten korjaus- ja kunnossapitotarvetta. Erityisesti puiset rakenteet ovat alttiita kolhuille.

Aloitteessa mainituissa muissa kunnissa leikkialueilla on tehty leikkivälineiden lumenpoistoa ainoastaan kahdessa kaupungissa; Rovaniemellä ja Jyväskylässä ja niissäkin muutamissa kohteissa. Työ on ilmeisen vaativaa juuri kalusteiden ja rakenteiden ehjinä säilyttämisen ja tilanahtauden vuoksi.

Leikkialueiden kalusteet ja rakenteet ovat ensisijaisesti tarkoitettu kesäkäyttöön, jolloin niiden turvallisuus on varmistettavissa. Talvikaudella maan jäätyminen ja lumi aiheuttavat turva-alustojen jousto-ominaisuuden muuttumisen ja jopa puuttumisen ja sille olosuhteissamme ei valitettavasti voida mitään.

Edellä mainituista syistä kaupunkitekniikka ei ole leikkialueiden talvikunnossapidon lisäämisen kannalla, vaan pikemminkin panostamassa niiden kesäaikaiseen käyttöön. Talviliikuntamahdollisuuksissa ovat keskeisinä turvalliset liukumäet ja esim. erilaisten lumitapahtumien järjestämiset lumessa pelaamis/leikkimismahdollisuuksineen.

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 24.05.2023 § 63

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -